

Barnkonsekvensanalys - Prövning av barnets bästa

En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys eller prövning av barnets bästa. Det innebär att göra en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn.

Kartläggning

Vid förändring av verksamhet, det kan gälla omorganisation, lokaler, ommöblering, förändrade rutinsituationer, schemaförändringar, uppkomna behov i barngruppen eller liknande. Så fort barnen/eleverna kan påverkas (positivt eller negativt eller av oro) ska en kartläggning och analys dokumenteras.

Berörd verksamhet:

Förskolan Talldalen

Datum:

25/11-24

Närvarande:

Mira Norén rektor

Frågan som prövas:

Hur påverkas barnen om förskolenämnden tar beslut om att avveckla förskolan Talldalen?

Barn- och utbildningsförvaltningen har föreslagit att förskolenämnden tar beslut att avveckla verksamheten vid förskolan Talldalen i Glömsta-Vårby förskoleområde.

Förskolan kommer att, om beslutet bifalls, avvecklas i augusti 2025. Förslaget tas upp för beslut i förskolenämnden den 18 december 2024.

Vilka barn berörs:

36 barn på förskolan Talldalen berörs av beslutet.

Bakgrund till beslutet:

Bakgrunden till förslaget att avveckla förskolan Talldalen är att förvaltningen ser ett minskat behov av förskoleplatser i förskoleområdet framöver.

I oktober 2024 är 51 barn inskrivna på förskolan Talldalen, varav 15 börjar i förskoleklass hösten 2025.

Tomma platser i förskolan medför att större andel av verksamhetens intäkter behöver vikas till lokaler, vilket ger mindre medel till personal och övrig verksamhet. Barn- och utbildningsförvaltningen har därför sett över möjligheten att avveckla förskoleplatser i området.

Vilka blir konsekvenserna av att genomföra beslutet/förändringen:

De barn som idag är inskrivna på Talldalen får byta förskola. Förändringen innebär även att förskolans pedagoger får byta arbetsplats inom förskoleområdet.

I framskrivandet av denna barnkonsekvensanalys är det inte känt om förskoleplatser kommer att kunna beredas så att barngrupper kan hållas intakta då det är beroende av vårdnadshavares val av ny förskola. Detta innebär att barngruppen kan komma att fördelas på olika förskolor i området.

Nyligen genomfördes en förändring på förskolan då 4 ursprungliga avdelningar slagits samman till 3. Barnen på förskolan har därmed nyligen bytt avdelningar på grund av detta och nu ska de eventuellt byta förskola och grupp igen med allt vad det innebär i form av ett helt nytt sammanhang - ny miljö, nya lokaler, nya relationer, pedagoger och nya kamrater.

När antalet förskoleplatser anpassas till antalet barn i förskoleområdet ges bättre förutsättningar för god personaltäthet och kontinuitet i kvarvarande verksamheter, vilket är en indirekt konsekvens av förändringen.

Vilka blir konsekvenserna av att inte genomföra förändringen/beslutet:

Barn och personal är kvar i förskolan Talldalen, vars lokalers bygglov löper ut i mars 2026. (Eftersom behovet av förskoleplatser i området minskar är det osannolikt att bygglovets giltighet förlängs, och det är troligt att förskolan därför behöver avvecklas senast i början av 2026.)

Flera av områdets förskolor kommer ha många tomma platser, vilket leder till svårigheter att ha en organisation som är stabil utifrån personal och barnplanering.

Vilka artiklar ur barnkonventionen aktualiserar frågan:

Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen "ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa".

Finns rättslig vägledning i frågan (lagar och rättspraxis):

Ja, i domar från 2020 och 2021 [Kommuners beslut att omorganisera strider inte mot barnkonventionen](#)

Det är inte alltid möjligt att fastställa vad som kan anses vara barns bästa. Barnkonventionen ställer inte heller krav på en formell process för att fastställa barns bästa. I tidigare bedömningar (se praxis) har kommuners egen beslutandeprocess ansetts vara tillräckliga vid beslut om barns bästa.

Finns forskning som kan ge vägledning i frågan:

Barns utbildning börjar med en övergång från hemmet till förskolan. Under tiden i förskola och skola skaffar sig barnen fler erfarenheter av övergångar och lär sig navigera i sådana praktiker där pedagoger och lärare verkar för att skapa kontinuitet och trygghet för barnen. Dessa upplevelser och erfarenheter som

barnen får utgöra grunden för deras hantering av andra uppbrott och övergångar i framtiden. Därför behöver övergångar för barn ses i ett större sammanhang och diskuteras utifrån barnens bästa.

När förändringar likt denna föreslagna stängning äger rum, innebär det att barnens trygghet och kontinuitet påverkas då deras välkända förskoleliv ändras. Ett omtag gällande ny introduktion i en ny miljö kan skapa otrygghet hos barnen. I en forskarintervju gällande övergångar från förskola till skola nämns det centrala relationsskapandet som ett viktigt villkor för barns utveckling och lärande.

[Forskarintervju om barns behov av kontinuitet och trygghet](#)

Vi vet även att en större andel barn idag är drabbade av psykisk ohälsa i synnerhet i socioekonomiskt utsatta områden. I områden som dessa spelar förskola och skola en extra viktig roll genom sin kontinuitet, inramning och trygghet. För barn med särskilda behov är samverkan och lyhördhet grundläggande faktorer.

Om relationsskapande möten skulle utebli påverkar det inte bara barnens utan också vårdnadshavarens relation och trygghet med den nya verksamheten.

[Förekomst av psykisk ohälsa bland barn och unga vuxna \(socialstyrelsen.se\)](#)

Barn behöver få utrymme att vara och ses som kompetenta ”agenter” i sina egna övergångar, att vara delaktiga. Resultaten i forskningen visar bland annat att introduktionsbarnen inte är passiva mottagare av introduktionen, utan här visas att barn är aktiva och agenter i sina egna introduktioner, där även artefakter (leksaker, material och övergångsobjekt) och kamratgruppen har stor betydelse under introduktionsprocessen.

[1- TO 3-YEAR-OLD CHILDREN'S PERSPECTIVE ON TRANSITION BETWEEN THE HOME AND THE PRESCHOOL IN SWEDEN \(researchgate.net\)](#)

Finns erfarenhet som kan ge vägledning i frågan:

Vid tidigare förändringar inom förskolans verksamhetsområde i kommunen har god dialog mellan nämnd, förvaltning och förskoleverksamhet/rektor varit en framgångsfaktor, liksom förskolans och rektorns kommunikation till berörda vårdnadshavare och deras barn.

Tidigare erfarenhet visar också att för att skapa goda förutsättningar när barnen hamnar i nya sammanhang är det gynnsamt om placeringen på de nya förskolorna görs så långt det är möjligt utifrån vårdnadshavares önskemål.

Ambitionen bör vara att syskon och eventuella syskon i kön placeras på samma förskola.

Barnets/barnens åsikter i frågan:

Berörda barn bör göras delaktiga i övergångsprocessen till sin nya förskola. I arbetet med övergångar är det viktigt att ta hänsyn till de barn som gör övergången. Vad behöver den här gruppen? Det här barnet?

Det är viktigt att vuxna är med och förstår och tolkar barns övergångar tillsammans med barnen så att processen blir lättare för barnen att förstå.

Barnen på förskolan Talldalen kommer göras delaktiga genom att pedagogerna planerar vårens undervisning så att de får utrymme för samtal, dialog och kan fånga upp frågor och funderingar från barnen inför den kommande flytten.

Förskolans samarbete inkluderar både barn och deras vårdnadshavare samt mottagande förskola. Detta ger möjlighet att gemensamt på bästa sätt se till alla barns behov i flytten/förändringen utifrån tydlighet och trygghet.

Vilka ekonomiska konsekvenser kan följa av beslutet/förändringen:

Genom avveckling av en förskoleenhet i området ges bättre förutsättningar till kontinuitet och stabil ekonomisk situation med balanserade lokalkostnader hos kvarvarande verksamheter.

Samlad bedömning om barnets bästa:

Förändringen kommer att medföra att barn kommer att byta lokaler och eventuellt ingå i nya grupper med såväl nya barn som pedagoger, vilket kan skapa oro hos barnen. För att minimera denna oro läggs planering för att övergången ska ske på bästa möjliga sätt för varje individ. Förändringen genomförs i samband med höstterminens start då fokus i verksamheterna ligger på inskolningar av nya barn. Mottagande förskolor kommer att möta upp barn och vårdnadshavare på motsvarande sätt som under en inskolningsperiod; med nyfikenhet, trygghetsskapande aktiviteter samt stor tillgänglighet. Vid stor påverkan för det enskilda barnet kommer vårdnadshavare erbjudas delaktighet i planeringen.

Ur ett större barnperspektiv gynnas barnen i Glömstas kommunala förskolor av förändringen eftersom den ger bättre förutsättningar för kvarvarande förskolor att upprätthålla en god personaltäthet och stabilitet och kvalitet i verksamheten över tid.

Datum för analys: 2024-11-25

Underskrifter:
